

Oosterlicht

Lorna Cook

Oosterlicht

Vier vrouwen. Vier windrichtingen.

Vier onvergetelijke liefdes.

Deel 1 van de *Vier windstreken*-serie

Vertaald door Erica Feberwee

ISBN 978-90-492-0828-8

ISBN 978-94-023-2724-3 (e-book)

ISBN 978-90-5286-960-5 (audio)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Distant Daughter*

Vertaling: Erica Feberwee

Omslagbeeld en -ontwerp: © Bürosüd

Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2025 by Lorna Cook

© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

*Voor Nicky. Door dik en dun al zevenentwintig jaar
de beste vriendin die ik me kan wensen.
Hoogste tijd dat ik een boek aan je opdraag.
Dat had ik al veel eerder moeten doen!*

I

LAMORNA

Cornwall, Engeland
Heden

Lamorna kon zich de laatste keer niet meer herinneren. Het was dan ook zo lang geleden dat ze het huis had gezien dat ooit haar thuis was geweest. Sommige details waren diep weggezakt in haar geheugen, andere zelfs vergeten. Destijds had ze niet kunnen wachten om het allemaal achter zich te laten, nu wilde ze wanhopig graag terug. Terug naar Trelenna. Gedreven door dat verlangen was ze de halve wereld over gereisd. Amper vierentwintig uur eerder was ze nog in Singapore geweest, nu reed ze over een bochtige landweg in het zuidwesten van Engeland. Ze ging naar huis, naar het landgoed waar haar familie al generatieslang woonde. Vogels zongen in de hagen aan weerskanten van de smalle, kronkelende lanen, tussen het groen woekerden wilde bloemen. Ooit had ze het allemaal als vanzelfsprekend beschouwd. Cornwall en alles wat het te bieden had. Nu bij terugkeer besepte ze pas dat het in niets te vergelijken was met de rest van Engeland. Vol verwachting keek ze uit naar die laatste bocht, naar het moment waarop ze het huis zou zien.

Hoog aan de hemel vloog een zwerm meeuwen, zwenkend, duikend, met hun schelle, kenmerkende roep. Dat geluid... Het voerde haar terug naar een andere tijd, een andere plek. Of misschien ook niet. De plek was nog hetzelfde, maar dat gold niet voor haar. Ze was veranderd in de jaren van haar afwezigheid. De lange rit was bochtiger, hobbeliger dan in haar herinnering, het wegdek vol gaten, de dikke kiezellaag al lang

weggesleten. Aanvankelijk had ze het gaspedaal van de huurauto diep ingetrapt, maar bij het naderen van haar bestemming zag ze zich gedwongen af te remmen tot een slakkengang, uit angst de vering te beschadigen. Die slakkengang leek symbool te staan voor haar leven. Ze keerde terug naar huis, zonder te weten wat ze daar zocht, wat ze daar ging doen. Terug naar huis. Het voelde als achteruitgang. Tenminste, dat had ze zichzelf altijd voorgehouden. En dus was ze nooit teruggegaan, maar in het buitenland gebleven om een nieuw leven op te bouwen waarin ze met opmerkelijk gemak haar plaats had gevonden. Maar inmiddels waren al haar verwachtingen, al haar toekomstplannen op niets uitgelopen en kwam ze alsnog terug. Het avontuur was mislukt. Zij was mislukt. Na al die jaren was dat de uitkomst.

Ooit was ze gelukkig geweest in Trelenna. Tot haar tienertijd. Toen was haar geluk verdrongen door het verlangen om te ontsnappen, om eropuit te trekken en de wereld te verkennen, om een baan te vinden, ergens ver van huis. Ze had zich in Trelenna een gevangene gevoeld, en dat gevoel was zo sterk geweest, zo claustrofobisch dat ze naar de andere kant van de wereld was gevlucht. En daarmee had ze iedereen teleurgesteld, besepte ze nu. Maar ze was volledig in de ban geweest van het verlangen om deze uithoek van Engeland – in haar jeugdige ogen destijds ver van de bewoonde wereld, van alles en iedereen verwijderd – de rug toe te keren. Blijven was geen optie.

Inmiddels had ze de zee achter zich gelaten. Ze nam nog meer gas terug en bracht de auto uiteindelijk tot stilstand zodra het witte landhuis in zicht kwam. Toen stapte ze uit om het eens zo vertrouwde beeld in zich op te nemen dat haar nu zo vreemd, zo anders voorkwam. Zo zou het niet moeten zijn. De frisse wind die vanuit zee over de kliffen joeg, voerde een zilte geur aan en blies haar lange haren in haar ogen terwijl ze haar blik in de rondte liet gaan, over het uitgestrekte grasland, afgewisseld met bomen, en daarachter Trelenna House. Ze wist niet goed wat ze had verwacht te voelen bij het weerzien van het weidse landgoed dat ze in haar jeugd niet voldoende had gewaardeerd, maar waarmee ze door

talloze herinneringen voor altijd verbonden zou blijven. Het bood een trieste, bijna verwaarloosde aanblik. Het ooit zo voorname achttiende-eeuwse landhuis, gebouwd door haar voorouders, verkeerde in verval. Sommige zolderramen – van wat ooit de bediendevertrekken waren geweest – waren slordig, bijna onbeholpen dichtgetimmerd. Klimop kroop langs de muren en bedekte het grootste deel van de oostelijke vleugel met daarin de bibliotheek en de balzaal. Het grasland waar ooit een pachter zijn schapen liet grazen, oogde dof, onverzorgd, niet langer mals en sappig groen. Lamorna vroeg zich bezorgd af wat ze te zien zou krijgen wanneer ze bij het huis kwam; wat er nog meer in verval verkeerde en bezig was weg te rotten. Als ze er niet naar zocht, zou ze het misschien ook niet zien, probeerde ze zichzelf wijs te maken. Maar het was tevergeefs. De tekenen van verval waren overal en niet te negeren.

Hoe had het zover kunnen komen? Hoelang was ze weggebleven? Tien jaar? Minder? Ze was rond haar eenentwintigste vertrokken en niet één keer terug geweest. Al die tijd had ze het huis niet gemist, had ze niet de behoefte gehad om terug te gaan naar Trelenna. Haar familie had ze af en toen wel gezien – haar zussen, haar broer, neven en nichten. En wanneer ze in Londen was, had ze bij haar ouders gelogeerd in hun huis in het hartje van de stad. Maar ze was altijd op doorreis geweest, op weg naar een volgende bestemming, want er was altijd een onbekend land dat lokte, een stad die wachtte om door haar te worden ontdekt, in de hoop daar een beter leven te vinden, een bestaan dat haar meer vervulling zou bieden.

Het contact met haar familie had voornamelijk bestaan uit videobellen, wat vanwege het tijdsverschil soms niet meeviel. Toch hadden ze allemaal hun best gedaan om elkaar niet volledig uit het oog te verliezen. Om althans op de hoogte te blijven van wat er speelde in het leven van de anderen; van lief en leed, van voor- en tegenspoed. Tenminste, zo was het tot dusverre gegaan. Want over de tegenspoed die tot Lamorna's terugkeer had geleid, had ze met niemand gesproken. En ze wist ook niet of ze dat zóú doen. Voorlopig in elk geval niet.

Net als het huis had ook zij behoefte aan liefde, aan herstel. En ze hoopte dat het nog niet te laat was. Zowel voor haar als voor het huis.

Bij het geluid van een auto haastte Zennor zich naar buiten. Vanaf het bordes zag ze verbijsterd hoe het portier openzwaaide en haar oudere zus uitstapte.

‘Lamorna?’ Het klonk alsof ze spoken zag. Alsof ze niet kon geloven dat het echt haar zus was.

En voor Lamorna voelde het net zo onwezenlijk. Na haar lange afwezigheid was het verwarrend, desoriënterend om terug te zijn.

‘Waarom ben je naar huis gekomen?’ vroeg Zennor.

‘Waarom niet?’ antwoordde Lamorna, terwijl haar zusje haar hartschietelijk om de hals viel. Zo was ze altijd geweest, een en al warmte en spontaniteit. Als klein meisje had ze haar grote zus geknuffeld wanneer ze maar kon. En blijkbaar was ze nog niets veranderd, ook al was Zennor inmiddels eenentwintig. Net zo oud als Lamorna toen ze naar het buitenland vertrok.

‘Je bent weer thuis! Na al die jaren!’ Zennor hield haar een eindje van zich af terwijl haar blik die van Lamorna zocht. ‘Ik kan het gewoon niet geloven!’

Lamorna schonk haar een warme glimlach, alsof haar terugkeer naar huis, na bijna tien jaar, de gewoonste zaak van de wereld was. ‘Het huis riep me.’ Ze klonk stiller dan ze zich voelde. Want ze wist niet of het wel waar was wat ze zei. Misschien had zij, vanaf de andere kant van de wereld, het huis wel geroepen.

Terwijl ze langs de gevel omhoogkeek, volgde haar blik de woekerende klimop die zich een weg naar binnen had gebaand en op de benedenverdieping een raam van de bibliotheek dusdanig had ontzet dat de ruit was gebarsten. Lamorna stelde zich voor dat de boeken waren blootgesteld aan wind en regen, vorst en kilte. Er kwam een herinnering bij haar op: ze stond in de bibliotheek, met haar rug naar het knapperende haardvuur, en draaide aan de grote, antieke globe. Terwijl ze de wereld

aan zich voorbij zag komen, een wereld waarin overal het avontuur lonkte, probeerde ze een keuze te maken waar ze naartoe zou gaan. Uiteindelijk was het Azië geworden. Waarom, dat wist ze eigenlijk zelf niet. Misschien omdat Azië op de ronddraaiende globe het verst weg lag van het – in haar jeugdige ogen – saaie Cornwall. Azië trok haar, voor haar gevoel had ze daar de meeste kans om een leven op te bouwen dat in niets leek op het leven dat ze tot op dat moment had geleid. De globe had haar hoop gegeven, haar vervuld met het vertrouwen dat de wereld voor haar openlag. En diezelfde globe stond ongetwijfeld nog op dezelfde plek als destijds. In de bibliotheek, waar het nu kil en koud was door het kapotte raam en waar de boeken en de schilderijen, de kunstvoorwerpen en de antieke meubels door vocht waren aangetast. Zou het daardoor allemaal niets meer waard zijn? Verrot? Beschimmeld? Ze begreep niet hoe dat had kunnen gebeuren. Het huis was stervende. Hun vader had altijd gezegd dat het aan hem zou zijn om te zorgen dat het behouden bleef. Maar al lang voordat die taak op zijn schouders kwam te rusten, had hij zich erdoor overweldigd gevoeld. En dat gold ook voor Lamorna, haar broer en haar zussen. De zorg voor het huis had hen afgeschrikt, lang voordat die zorg aan hen toeviel. Hun moeder was in de familie ingetrouwd en had zich aanvankelijk vol energie op het onderhoud gestort. Totdat het ook haar te veel werd. Een huis als Trelenna had iemand nodig die bereid was zich er volledig voor in te zetten. De zorg voor een huis als Trelenna was een roeping, geen deeltijdbaan. En niemand in de familie had die roeping gevoeld. De een na de ander had het erbij laten zitten, had elders zijn kansen beproefd of simpelweg de benen genomen toen het nog kon.

Zennors ogen werden vochtig nu ze het huis zag door de ogen van Lamorna. ‘Goddank dat je er bent! Want ik kan het niet alleen.’

‘Hoe bedoel je? Je kunt het niet alleen?’

‘Ik kan niet in mijn eentje voorkomen dat het huis wordt verkocht.’

‘Wat? Willen pap en mam het verkopen?’ Dat was wat er gebeurde wanneer je naar de andere kant van de wereld vluchtte. Dan werd je niet langer in dit soort beslissingen gekend. Maar dat haar ouders het huis

kwijt wilden, verbaasde haar niet. Het hing als een molensteen om hun nek; een molensteen die elk jaar zwaarder werd. Lamorna zou het al veel eerder hebben verkocht, voordat het in verval raakte. Ze durfde zich nauwelijks voor te stellen hoe het er binnen uitzag.

Maar bij die gedachte voelde ze iets schuren, iets wat haar uit haar evenwicht bracht. Het ging om het huis waarin ze was opgegroeid, het huis waarin haar voorouders al hadden gewoond sinds... sinds mensengeugenis. Althans, zo voelde het. Het huis maakte deel uit van haar geschiedenis, van de geschiedenis van haar familie. Hoe kon een mens afstand doen van zijn geschiedenis door die te verkopen?

‘Zijn pap en mam er?’ vroeg ze.

‘Nee, die zijn op vakantie. Op cruise. Geld aan het uitgeven dat ze nog niet hebben. Het plan kwam nogal plotseling op. Ineens waren ze vertrokken.’ Zennor wapperde schouderophalend met haar handen, terwijl Lamorna alles op zich liet inwerken; de omstandigheden rond haar thuiskomst en wat er stond te gebeuren. Trelenna werd geacht haar veilige haven te zijn, een plek om tot rust te komen en na te denken over haar volgende stap. Maar het huis leek net zo verloren en gebroken als zij zich voelde.

‘Zullen we naar binnen gaan? Dan zet ik thee,’ stelde Zennor voor, en er brak opnieuw een glimlach door op haar gezicht.

Het verval dat haar binnen wachtte, vervulde Lamorna met angst, maar het was zinloos de confrontatie uit te stellen. Bovendien keek Zennor haar zo hoopvol aan, alsof met de terugkeer van haar oudere zus alles zou worden opgelost.

‘Ik kan wel iets sterkers gebruiken dan thee,’ zei ze.

‘Mr. en Mrs. Lambert zijn met pensioen,’ vertelde Zennor in het indrukwekkende maar sterk verouderde domein van de kokkin. Sommige dingen waren zo anders dat Lamorna het amper kon bevatten, maar er was ook veel hetzelfde gebleven. De keuken van Mrs. Lambert leek gestold in aspic, verstild in de tijd, ergens tussen de jaren zeventig en negentig van de vorige eeuw. Veel bruin, veel formica, en dat alles waarschijnlijk ouder

dan Lamorna en Zennor bij elkaar. ‘Dat zij ermee stopten, was voor pap en mam de druppel die de emmer deed overlopen.’

‘De butler en de kokkin tevens huishoudster gaan met pensioen, en dus besluiten ze het huis te verkopen? Dat is nogal abrupt.’ Terwijl ze het zei dacht Lamorna aan haar eigen situatie, aan wat had geleid tot haar thuiskomst. Abrupte beslissingen waren blijkbaar een familietrek. Butlers waren uit de tijd, maar haar vader koesterde het verleden. En de Lamberts hadden zolang Lamorna zich kon heugen bij hen gewerkt.

‘Zo te zien zou het geld dat ze uitsparen door het vertrek van de Lamberts goed van pas kunnen komen.’ Lamorna keek om zich heen naar de verf die van de muren bladderde, naar de plinten met bijtsporen van honden die allang dood waren.

‘Dat is een druppel op een gloeiende plaat, ben ik bang. Boven stoken we in de meeste kamers allang niet meer. Die worden toch niet gebruikt.’

Lamorna sloot haar ogen, verrast door een overweldigend gevoel van wanhoop, en nam een slok van haar gin-tonic. ‘Waarom heeft niemand iets gezegd? Hoe kan het dat het ineens zo slecht gaat? Hoe heeft dat kunnen gebeuren?’

‘Het geld was lang geleden al op. Maar pap vond dat hij het moest blijven proberen, dat het zijn plicht was om te zorgen dat het huis in de familie bleef. Maar het werd hem gewoon te veel. Mam deed haar best om de tuin bij te houden, maar dat is in je eentje niet te doen. En ze kunnen zich geen personeel meer veroorloven.’ Zennor haalde haar schouders op en ging tegenover Lamorna aan de keukentafel zitten. ‘De National Trust doet geen aankopen meer. Ze hebben het al druk genoeg. Het geld gaat er met bakken uit. En dat is al heel lang zo.’

‘Tja, dan zie ik geen andere oplossing dan verkopen. Dat lijkt me de beste optie.’ Terwijl Lamorna het zei wist ze niet of ze het echt meende.

‘Heb jij geen geld?’ vroeg Zennor zonder enige gêne. ‘Volgens mij heb je hartstikke goed verdiend.’

Lamorna schoot in de lach. Haar zus was nog jong, hield ze zichzelf voor, en verrukkelijk naïef. Zo was zij ook ooit geweest.

‘Ik heb goed verdiend, ja. Maar zo rijk ben ik nou ook weer niet. Verkopen is de beste optie.’

De flonkering in Zennors ogen doofde. Was ik echt haar laatste hoop, vroeg Lamorna zich af. Een uur geleden wist ze niet eens dat ik in het land was, laat staan dat ik naar huis kwam. ‘Voordat het donker wordt kan ik misschien nog even een rondje door het huis maken, om mijn geheugen op te frissen. Of is de elektriciteit soms afgesloten?’

‘Haha. Erg grappig,’ zei Zennor somber. ‘Nee, we leven niet in abjecte armoede. Nog niet. Maar neem wel een zaklantaarn mee, want de stroom wil nog weleens uitvallen.’ Zennor dook in het kastje onder de gootsteen, haalde een zaklantaarn tevoorschijn en gaf die aan haar zus. ‘Je hebt geen idee hóé blij ik ben dat je weer thuis bent! Er gaat niets boven familie.’

‘Ik ben ook blij dat ik weer thuis ben,’ zei Lamorna, in de stellige overtuiging dat ze dat uiteindelijk ook zou menen.

‘Zal ik voor het eten zorgen?’ bood Zennor aan. ‘Ik heb verse pasta gemaakt. Er is genoeg voor twee. De moestuin levert nog altijd wel wat op.’

‘Verse pasta klinkt heerlijk.’

Zennor had een opleiding tot cateraar gevolgd en verhuurde zich als kok. Ze had nooit de behoefte gehad haar vaardigheden in het buitenland te beproeven, noch de ambitie om voor de elite te koken of in de hectische horecawereld te gaan werken. In plaats daarvan vond ze het heerlijk om etentjes en andere ontvangsten in de omgeving te cateren. ‘Ben je van plan om te blijven?’ vroeg ze. ‘Hier in Trelenna, bedoel ik? Voor langere tijd?’

Lamorna dacht even na. ‘Ja, dat denk ik wel,’ zei ze ten slotte. ‘Tenminste, als het plafond in mijn kamer nog niet naar beneden is gekomen.’

Zennor rolde met haar ogen. ‘In je kamer is niets veranderd. Het is er misschien een béétje stoffig. Volgens mij is er in geen jaren schoongemaakt.’

Alles zag er inderdaad nog net zo uit als ze het had achtergelaten. Lamorna had er destijds definitief afscheid van genomen en niet verwacht dat haar familie haar kamer volledig intact zou laten. Dat was ook niet bewust gebeurd, besepte ze. Alles was gewoon bij het oude gebleven, net als in de rest van het huis.

Zou er sinds haar vertrek nog weleens iemand in haar kamer hebben geslapen? Zouden er tijdens haar afwezigheid nog feesten zijn gegeven in de balzaal? Als klein meisje had ze dan altijd in pyjama op de trap gestaan en was telkens een tree verder naar beneden geslopen om een glimp van alle glamour op te vangen. Nu keek ze om zich heen. Haar kaptafel, bank en ladekast waren bedekt met een dikke laag stof. Niet dat het voelde als háár kaptafel, háár bank, háár kast. De meubels waren antiek en in veel gevallen net zo oud als het huis.

Lamorna nam zich voor na het eten een plumeau mee te nemen. Nu kon ze het nog niet aan: haar koffer uitpakken, haar spullen opbergen en de situatie onder ogen zien. Erkennen dat ze weer thuis was, voor onbepaalde tijd; erkennen dat ze uit strategische overwegingen een stap terug had gedaan.

Ze liet haar kamer voor wat die was, en besloot een kijkje te nemen in de bibliotheek. De zwarte en witte tegels in schaakbordmotief in de gangen hadden ook hun beste tijd gehad. Sommige waren gebarsten, andere afgeschilferd. Maar Lamorna was vooral benieuwd naar de staat waarin de bibliotheek verkeerde. Toen ze de grote hoge ruimte binnenkwam, besepte ze dat de schade aan het raam van recente datum moest zijn. De houten lambrisering zag er goed uit, niet vermolmd of beschimmeld. Blijkbaar had Mrs. Lambert die nog afgestoft, misschien in een laatste poging voor haar pensioen om het huis voor verval te behoeden. Het kon natuurlijk ook dat Zennor pas nog in de bibliotheek was geweest. Hun moeder niet. Die beperkte zich bij voorkeur tot het hoogstnoodzakelijke.

Nu ze hier toch was, nam Lamorna zich voor om bij de Lamberts langs te gaan.

De muren van de bibliotheek gingen schuil achter planken met daarop in leer gebonden boeken. Volstrekt onleesbaar voor wie niet geïnteresseerd was in stokoude literaire werken van duizend pagina's, bedrukt met piepkleine lettertjes, of in politieke compendia en uittreksels van regionale en landelijke kranten van honderd jaar geleden. Terwijl Lamorna haar blik in het rond liet gaan, bedacht ze dat het wel degelijk boeiend leesvoer zou kunnen zijn. Iets wat tien jaar eerder niet bij haar zou zijn opgekomen. Maar ze was inmiddels rijper geworden en de jongste niet meer, net als de boeken.

Het was koud in de bibliotheek, ook doordat de wind er vanwege de barst in het raam vrij spel had. Hoeveel zou het kosten om de ruit te laten vervangen door glas dat paste bij de ramen in de rest van het huis? Het kon niet anders of iemand had zich al over dat probleem gebogen. Ze zou er Zennor naar vragen. Het raam moest gerepareerd worden, anders werden de boeken vochtig en raakten ze beschimmeld. Desnoods zou ze de reparatie uit eigen zak betalen. Haar telefoon pingde. Een berichtje van Zennor: *We eten over een kwartiertje. Nog even naar de moestuin voor de salade.*

Hoe hadden ze zich ooit zonder telefoons weten te redden? Als kinderen hadden ze van bovenaan de trap en van de andere kant van de gang naar elkaar staan schreeuwen, waarop hun moeder of Mrs. Lambert had teruggeschreeuwd dat ze niet moesten schreeuwen. Lamorna glimlachte bij de herinnering. Ze was zoveel vergeten van de kleine dingen waaruit haar leven had bestaan voordat ze het huis was ontvlucht. Met haar broer en haar zussen, en regelmatig ook met neven en nichten die in de zomer kwamen logeren, was het er vaak wild en luidruchtig aan toe gegaan. Terwijl ze daaraan terugdacht beseft ze voor het eerst dat ze dat misschien wel – een heel klein beetje – had gemist. Wat was het leven toen simpel geweest. Ze herinnerde zich hoe ze kerst hadden gevierd toen ze als gezin nog compleet waren, met z'n allen in hun mooie kleren om de fraai gedekte tafel. Hoe ze zonder de Lamberts, die elders Kerstmis vierden en genoten van hun welverdiende vrije dagen, allemaal hun

steentje hadden bijgedragen aan het diner. Hoe Zennor al van jongs af aan de leiding had gehad bij het bedruipen van de kalkoen. Hoe Merry en hun vader de dampende, zichtbaar veelgebruikte ovenschaal met bevende handen hadden vastgehouden terwijl Zennor zich uitleefde op de garnering. Ze was toen al dol op koken geweest. Lamorna vroeg zich af waar háár passie destijds had gelegen. Ze kon het zich niet herinneren, alleen dat ze nooit echt een eigen plaats had gehad binnen het gezin. Dat ze zich altijd een beetje een buitenstaander had gevoeld.

‘Er waren nooit genoeg schorten,’ dacht ze hardop, overvallen door herinneringen. Tweede kerstdag werd doorgebracht in kriebelige kerstruien, onderuitgezakt op de bank, met de televisie aan en een knapperend vuur in de haard. Pap viel in slaap met zijn glas port in de hand – het was de enige dag in het jaar dat hij dat dronk. Eerste kerstdag werd er champagne geschonken, bij tweede kerstdag hoorde een glas port, zei hij altijd.

Het kwam allemaal weer naar boven. Inmiddels had ze al zo veel kerstvieringen gemist. En zij niet alleen. Sinds die betoverende tijd van hun jeugd waren ze allemaal hun eigen weg gegaan. Kerst zou nooit meer hetzelfde zijn, het gezin vormde niet langer de hechte eenheid die het ooit was geweest. Sommige dingen had ze wel degelijk gemist, maar niet voldoende om ervoor terug te komen. Het juiste moment had zich nooit voorgedaan. Gedreven door het gevoel van verstikking was ze naar het buitenland vertrokken, op zoek naar avontuur, en de rest was geschiedenis.

Lamorna verkende de overige vertrekken op de begane grond in de oostvleugel van het huis en raakte in toenemende mate gedeprimeerd door de dikke laag stof die alles bedekte, door de sfeer van verlatenheid die er hing. De balzaal, waar haar ouders en voorouders legendarische feesten hadden gegeven, verkeerde in trieste staat. De marmeren zuilen hadden hun glans verloren, de vloer oogde grauw en zat vol krassen. In de langgerekte formele eetzaal waren de chippendaletafel en -stoelen afgedekt met stoflakens. Gegeten werd er blijkbaar alleen nog in de keuken.

Trelenna's huidige, zwaar overvraagde eigenaren hielden niet eens meer de schijn op dat ze probeerden het erfgoed te behouden voor latere

generaties. Het voorouderlijk erfgoed, Lamorna's erfenis en die van haar broer en haar zussen. Maar haar broer had dan ook lang geleden al te kennen gegeven dat hij niet in het huis geïnteresseerd was. Grappig dat hij, als erfgenaam, afstand had gedaan van zijn aanspraak op deze molensteen en die had overgedragen aan zijn zussen. Daarmee had het verval ingezet, besepte Lamorna. Als kinderen hadden ze een voor een hun handen van het huis afgetrokken, hadden ze een voor een voor de verantwoordelijkheid bedankt. Allemaal, behalve Zennor. Misschien bewezen hun ouders hun een dienst door het huis te verkopen.

Terwijl ze langs de portretten van haar voorouders liep, vroeg Lamorna zich af wat die van de verkoop zouden denken. En wie een huis als dit zou kopen. Zouden de voorouders de ontwikkelingen goedkeurend, misschien zelfs met opluchting bezien? Opluchting omdat een nieuwkomer – misschien wel een schatrijke oligarch – bereid was een vermogen in het huis te steken om het te behoeden voor de totale ondergang? Die gedachte bezorgde haar een onaangenaam gevoel. Maar waarom eigenlijk? Ze had niets met het huis. Tenminste, dat had ze altijd gedacht.

Bij de trap naar de zolderverdieping gekomen, met de bediendevertrekken en een reeks bergingen, rommelkamers en archiefruimtes, huiverde ze. De zolder was dan ook weinig uitnodigend: koud, slecht verlicht, en het kraken van de oude trap droeg bij aan de griezelige sfeer. Aan de bediendevertrekken waren bij lange niet dezelfde zorg en aandacht voor detail besteed als aan de vertrekken voor de familie, en in de eeuwen sinds de bouw van het huis was er niets aan veranderd. De zolder strekte zich uit over beide vleugels, met aan weerskanten een trap voor het personeel. De deur die ooit halverwege had gezeten, om de mannelijke en vrouwelijke bedienden van elkaar te scheiden, was weggehaald. De houten omlijsting zat er nog wel, net als het glas aan weerskanten van de deuropening, gematteerd om te voorkomen dat de bedienden elkaar in nachtkleding zouden zien. Een relikwie uit vroeger tijden, zoals zoveel in Trelenna. Lamorna streek over het glas. Ook dat was bedekt met een dikke laag vuil en stof. Het huis was simpelweg te bewerkelijk, het stof-

fen en schoonmaken hield nooit op. Geen wonder dat de bewoners vroeger een stoet aan bedienden hadden gehad.

Aan het eind van de gang lag de rommelzolder met stapels koffers en schoolkisten uit een voorbije tijd. Toen Lamorna vertrok had ze een leren koffer van de zolder gehaald, er alles in gestopt wat ze dacht nodig te hebben en nooit meer achteromgekeken. Tijdens haar omzwervingen door Azië was de koffer steeds leger geworden en had ze geleidelijk aan alles weggedaan. Een spoor van afgedankte eigendommen, net als de kruimels in het sprookje van Hans en Grietje, maar in haar geval niet om de weg naar huis te kunnen terugvinden. Integendeel. Door zich van haar bezittingen te ontdoen had ze als het ware een last afgelegd, had ze haar vroegere zelf achtergelaten totdat ze zichzelf nauwelijks meer herkende. Zelfs de koffer had ze niet gehouden; ze had hem achtergelaten naast de prullenmand in een hotelkamer in Thailand en hem verruild voor een goedkope rugzak die geen lang leven beschoren was geweest.

Na de rommelzolder volgde een reeks kleinere vertrekken die door haar grootouders, misschien zelfs al door haar overgrootouders, waren gebruikt als archiefruimte. Hoewel... archief was misschien niet het juiste woord. Het was meer een verzameling documenten en paperassen waar niemand raad mee wist; veilig weggeborgen, uit het zicht, zonder dat iemand zelfs maar een poging had gedaan ze te sorteren of althans een schijn van orde te creëren. De dichtgetimmerde ramen droegen bij aan de sfeer van mistroostigheid.

Lamorna keek om zich heen naar de planken, gevuld met boeken, bouwtekeningen, paperassen en archiefdozen. Een chaos, dat was het. Een puinhoop. Was het ooit wél geordend geweest? Had iemand erin gesnuffeld en een chaos achtergelaten? Of waren de documenten, mappen en kranten van meet af aan klakkeloos, volstrekt willekeurig op de planken neergelegd? Lamorna was verrast door het ontbreken van spinnewebben. Had Zennor hier recentelijk de boel nog een beetje afgestoft?

De zilveren belettering op de rug van een in leer gebonden boek trok Lamorna's aandacht. Het zilver was dof geworden, de letters vervaagd,

maar een 1 glansde gedempt in het licht van de kale gloeilamp aan het plafond. Ze pakte het boek van de plank. De rug was intact, maar de kaft verbleekt, bijna schimmelig, alsof die met water in aanraking was geweest. Ze sloeg het boek op een willekeurige bladzijde open. Het duurde even voordat ze beseftte dat het een dagboek was. Zelf was ze altijd teruggedeesd voor het bijhouden van een dagboek, uit angst dat anderen haar diepste gedachten zouden lezen die juist geheim moesten blijven. Maar de 1 die dit dagboek had bijgehouden, had zich daardoor niet laten afschrikken. Alle bladzijden waren van onder tot boven volgeschreven. Toch moest 1 hebben geweten dat ooit iemand zijn of haar intiemste zielenroerselen onder ogen zou krijgen, dacht Lamorna. En in dit geval was zij dat. Zou 1 dat ongemakkelijk hebben gevonden? Maar misschien waren die roerselen helemaal niet zo intiem. Ze liet vluchtig haar blik over de tekst gaan. *In Keppel Harbour is een schip aangekomen met tweeduizend soldaten*, las ze. En: *Weer een heerlijke avond in het Raffles*. Ze bladerde verder. *We hebben gedanst in het Tanglin. Ik kon mijn ogen niet van hem afhouden*.

Keppel Harbour, het Raffles. Dat ging over Singapore. Over plekken die Lamorna maar al te goed kende. Ze had in het Raffles Hotel, dat nog uit de koloniale tijd dateerde, menige Singapore Sling gedronken terwijl draaiende ventilatoren de drukkende hitte verdreven.

Het handschrift in het dagboek oogde moderner dan de kaft deed vermoeden; niet de minutieuze krullen en lussen van de negentiende eeuw, noch de krachtige, minder sierlijke rondingen van de jaren zestig van de vorige eeuw, maar iets daartussenin. Het zware papier was gebobbeld, alsof het dagboek ooit nat was geworden. De inkt was hier en daar uitgelopen, wat de tekst lastig leesbaar maakte. Zonder acht te slaan op het stof installeerde Lamorna zich in kleermakerszit op de grond. Ze had nog een paar minuten totdat Zennor het eten op tafel had staan. Nieuwsgierig bladerde ze terug naar de eerste pagina van het dagboek en begon te lezen.

2

ISSEY
Singapore
December 1941

Issey keek op van haar werk en zag hoe een lid van de Women's Royal Naval Service – de Wrens, zoals ze werden genoemd – langzaam en zorgvuldig aan de knop van de radio-ontvanger draaide, in de hoop een signaal te onderscheppen van de Japanse marine. Het draaien had een bijna hypnotiserend effect en deed Issey denken aan de radio thuis, in Trelenna, wanneer ze zochten naar muziek om op te dansen. Gefascineerd toekijkend beseft ze dat de Wren gespannen luisterde, in afwachting van een signaal in haar koptelefoon waaruit bleek dat een Japanse onderzeeër naar het oppervlak was gestegen, of dat zich een oorlogsschip in het gebied bevond, klaar om zijn positie bekend te maken en gecodeerde inlichtingen te verzenden die Issey vervolgens zou moeten uittikken voor haar superieuren. Ze had geen idee of wat ze deed van enig nut was voor de oorlogsinspanning. Net zomin als ze wist wat de gecodeerde berichten betekenden. Noch of iemand anders dat wist. Ze wist niets concreets en had alleen een vaag vermoeden waar de berichten naartoe gingen. Zij en haar collega's kregen niet méér te horen dan voor hun werk strikt noodzakelijk was. En dat was doorgaans maar heel weinig.

De Wren was op slag alert toen ze een signaal opving en begon in vliegende vaart Japanse morsetekens te noteren. Die waren aanzienlijk complexer dan het morsealfabet dat Issey tijdens haar opleiding had geleerd, waarbij elk teken stond voor een letter. Het Japanse morse werkte

met hele lettergrepen. Hoewel ze het nog altijd niet kon decoderen, werd Issey wel steeds sneller met uittikken. En ze beheerste het Japans steeds beter. Niet dat ze daar iets mee kon. Sinds haar komst had ze zich geconcentreerd op het Maleis. Inmiddels was ze hier drie jaar, sinds 1938, net voordat Hitler Oostenrijk en vervolgens het Sudetenland binnenviel, waarna de hele wereld in brand was komen te staan. Hoewel, niet de hele wereld. In het koloniale Singapore, waar de mengeling van culturen een aantrekkelijke combinatie vormde met de onmiskenbare Britse invloeden, heerste nog altijd een idyllische rust.

Issey dankte haar baan aan een kennis van haar moeder, die had voorgesteld dat ze zich zou melden bij zijn werkgever, het ministerie van Koloniën in Whitehall. De mogelijkheid dat ze naar het buitenland zou worden uitgezonden, was destijds niet bij haar opgekomen, ook al had dat gezien de naam van het ministerie geen verrassing moeten zijn. Ze had verwacht dat ze in Londen zou komen te werken, maar toen ze tijdens haar sollicitatiegesprek desgevraagd enthousiast bevestigde dat ze hield van talen en van reizen, had ze onbedoeld haar lot bezegeld. Het ministerie stuurde haar naar Singapore, waar ze als typiste aan de slag zou gaan. Het had haar een en al glamour geleden. Dat viel tegen. Althans, wat het werk betrof. Maar het nachtleven had haar alles geboden waarop ze had gehoopt en wat ze in Cornwall nooit had kunnen vinden. Wat zelfs Londen haar niet kon bieden. Het voelde als een bevrijding, niet langer onder het toezicht oog van haar ouders te staan. Het was hier allemaal zo anders. Ze haalde alles uit het leven wat erin zat, en was vast van plan dat te blijven doen. Hoe zou dat zijn als ooit het moment aanbrak dat ze weer naar huis moest? Maar daar wilde ze nog niet aan denken. Ze wilde nu alleen maar genieten, en dat deed ze.

Mary kwam het kantoor binnen, gekleed in het witte tropenuniform van de Wrens. Ze pakte de stapel uitgetikte berichten van Isseys bureau en wees naar de klok. Issey knipoogde veelbetekenend. Nog twintig minuten, dan zat de dienst van de Wrens en de civiele typistes erop. Nog twintig minuten, dan waren ze vrij om de bloemetjes buiten te zetten.

‘Tanglin of Raffles?’ vroeg Mary zachtjes, uit angst voor een uitbrander van Chief Wren Archdale.

‘Maakt me niet uit,’ fluisterde Issey terug. ‘Als ze maar pink gin hebben en een ventilator die het beter doet dan deze.’ Ze keek omhoog naar de luidruchtig draaiende ventilator die de lucht nauwelijks in beweging bracht.

Als civiel werkneemster was ze jaloers op het witte tropenuniform van de Wrens, op de glamour die het uitstraalde. Anderzijds kon zij zelf kiezen wat ze aantrok, en haar Chinese *amah* – haar hulp in de huishouding, die met de bungalow die ze huurde was meegekomen – was handig met naald en draad en naaide de jurken waarin Issey ging dansen in het Raffles Hotel.

Soms voelde ze zich schuldig omdat haar leven uit louter pleziertjes leek te bestaan, terwijl Engeland zuchtte onder de rantsoenering en de Duitse bombardementen. Terwijl ze voelde hoe het zweet langs haar nek haar kraag in liep, dacht ze verlangend aan de winters in Cornwall, aan Kerstmis in Trelenna. Wat zouden ze thuis aan het doen zijn? Ondanks de oorlog stond er ongetwijfeld een kerstboom van drie meter in de hal, net als in de formele salon, en als haar moeder haar zin had gekregen, stond er ook een kerstboom in de zitkamer, waar in de haard een knapperend vuur brandde. Bij die gedachte voelde ze opnieuw een zweetdruppel langs haar nek glijden. Ze wilde niet denken aan een knapperend haardvuur. Ze wilde dat de ventilatoren aan het plafond hun werk deden! En meer nog dan dat wenste ze dat haar dienst erop zat, dat ze zich kon aansluiten bij de meisjes voor een pink gin in het Tanglin, of voor een duik in het zwembad met aansluitend een borrel.

Ze mocht haar handen dichtknijpen, beseftte ze, ondanks de hitte en ondanks de seizoenen die hier in niets van elkaar verschilden. In Singapore was het altijd heet. Altijd vochtig. Dat laatste zorgde ervoor dat Issey haar blonde haar met spelden moest vastzetten, anders krulde het alle kanten uit. Ze kon zich de laatste keer niet heugen dat ze het los had gedragen. Los haar bezorgde haar in deze hitte een gevoel alsof ze een

sjaal om haar hoofd had gebonden. Met een zakdoek veegde ze haar nek droog. Ondertussen keek ze voor de zoveelste keer op de klok. Nog een kwartier. Terwijl ze verderging met het uittikken van minder urgente berichten, keek ze met een half oog naar de Wren die nog altijd aan de knop draaide, op zoek naar Japanse signalen.